

Els municipis són l'administració pública més propera a la ciutadania, però són també l'administració que té menys capacitat per regular els seus pressupostos. En efecte, una part considerable de les finances dels governs locals està regulada per Llei, i per tant no pot ser modificada pels municipis, sinó pel Parlament espanyol. D'altra banda, una part significativa del pressupost prové de transferències de l'Estat i de les Comunitats Autònomes.

Així doncs, els municipis tenen un marge limitat per a decidir sobre les seues polítiques fiscals. Malgrat aquesta limitació, existeixen marges per a definir el tipus de fiscalitat que es vullga.

A grans trets, els pressupostos municipals es nodreixen de tres grans tipus d'ingressos:

- **Impostos:** Els impostos estan estipulats per Llei. Són tributs que s'exigeixen sense cap mena de contraprestació directa a la ciutadania. Segons la Llei d'Hisendes locals, hi ha impostos que els ajuntaments han d'aplicar obligatòriament (IBI, IAE, IVTM), i impostos potestatsius, que els ajuntaments poden aplicar si volen (ICO, Plusvàlua).
- **Taxes, preus públics i contribucions especials:** Les taxes són tributs que els ajuntaments imposen bé per utilització de la via pública, bé a canvi d'un servei: les taxes (cementeris, recollida i tractament de residus, aigua potable, etc.) i preus públics (pàrquing municipal, etc.), doncs, inclouen una contraprestació directa al contribuent. Les contribucions especials s'imposen a canvi d'una inversió que beneficia directament a les persones propietàries dels immobles d'una zona, com la realització d'obres públiques, o l'ampliació d'un servei públic.
- **Transferències d'altres administracions:** Les transferències són fons recaptats per altres administracions, que les fan arribar als ajuntaments. Gran part de les transferències, que són incondicionades, provenen de l'administració de l'estat, i una part molt menys important prové de les comunitats autònomes o d'administracions locals.

Des de la CUP de Pedreguer es proposa un seguit de mesures referents als impostos i les taxes a nivell municipal:

Impostos

Els municipis no tenen capacitat de crear impostos nous. Els impostos ja existents i regulats per Llei són l'Impost sobre Béns Immobles (IBI), l'Impost sobre Vehicles de Tracció Mecànica (IVTM), l'Impost sobre Activitats Econòmiques (IAE), l'Impost sobre Construccions, Instal·lacions i Obres (ICIO), i l'Impost sobre el valor dels terrenys de naturalesa urbana (IVTNU). Les propostes de la CUP per a incloure criteris de justícia, ambientals i solidaris a estos impostos són:

Impost sobre Béns Immobles (IBI)

En general no creiem convenient pujar l'IBI, atès que l'habitatge és un bé de primera necessitat. Tot i així, hi ha un seguit de mesures al respecte que poden semblar convenients. Actualment, este impost s'aplica en funció del valor de la superfície del sòl, i del tipus de la construcció (IBI = valor del sòl x gravamen).

El gravamen l'estableix l'ajuntament dins dels marges previstos per la llei. El valor del sòl ve donat pel seu valor cadastral, definit a nivell municipal.

Actualment, a Pedreguer està estipulat el 0,56 per a vivenda urbana i d'un 0,6 per a la rústica, però amb l'entrebanc de la mala ponència de valors que s'arrastra des de fa anys.

De cara a promoure un IBI més just, a banda de seguir reclamant una nova ponència de valors cadastrals, proposem:

- Reforçar la progressivitat de l'impost a través del gravamen. Els ajuntaments poden variar el coeficient de l'IBI entre el 0,4% i el 1,1% en el cas dels edificis residencials urbans, entre el 0,3% i el 0,9% en el cas dels immobles residencials rústics, i entre el 0,6% i el 1,3% en el cas d'immobles amb característiques especials. Els ajuntaments també poden establir un impost especial per a béns immobles d'usos no residencials per a un màxim del 10% dels immobles d'una ciutat.

Proposta nº1: Aplicar coeficients diferents de l'IBI per distingir si un immoble té activitats comercials o de residència: aplicar coeficients més elevats per immobles no residencials que per immobles residencials [*Art. 72 Real Decreto Legislativo 2/2004, de 5 de marzo, por el que se aprueba el texto refundido de la Ley Reguladora de las Haciendas Locales*].

S'establiria un IBI diferenciat per al 10% d'oficines, indústries, comerços i aparcaments amb major valor cadastral i que permetria que el 90% restant tinguera un de més baix. Esta mesura afectaria a grans indústries i entitats bancàries i beneficiaria a la majoria de la població així com al xicotet i mitjà comerç i indústria de Pedreguer.

Exemple Ajuntament de Castelló:

http://www.castello.es/archivos/548/IBI_2017_val.pdf

- Aplicar mesures excepcionals per a famílies en risc d'exclusió social: La Llei d'Hisendes Locals (LHL) no permet aplicar una exempció per a famílies necessitades. Existeix, però, la possibilitat que els ajuntaments bonifiquen a estes famílies l'import d'un impost que hagen de pagar.

Proposta nº2: Bonificar l'import de l'IBI a famílies en què les persones empadronades en un habitatge (que no estiga llogat) estiguen desocupades o en situació d'atur, i cobren prestacions inferiors al Salari Mínim Interprofessional (SMI).

- Bonificacions per família nombrosa relacionades amb el valor cadastral del immoble.

Proposta nº3: La bonificació deu determinar-se en funció de la categoria de família nombrosa i del valor cadastral de la vivenda habitual.

Exemple Ajuntament de Castelló:

http://www.castello.es/archivos/548/IBI_2017_val.pdf

- Equiparar les famílies monoparentals a les famílies nombroses per a poder obtar als mateixos beneficis fiscals.

Proposta nº4: Afegir a les bonificacions per família nombrosa a les famílies monoparentals. Les famílies monoparentals estan reconegudes en el [decret 179/2013 de 22 de novembre del Consell](#).

- Aplicar criteris de conservació per afavorir el manteniment i restauració d'elements arquitectònics locals:

Proposta nº5: Bonificar l'impost a les vivendes que disposen de riuraus en bon estat de conservació, forns d'escaldar, ...

- Introduir criteris ambientals en l'impost de béns immobles per tal d'afavorir l'eficiència energètica dels immobles o per mitigar alguns impactes ambientals.

Proposta nº6: Establir tipus impositius reduïts o bonificacions a la quota per a vivendes eficients (d'acord amb la seua classificació energètica).

Proposta nº7: Aplicar una bonificació de fins al 25% de la quota íntegra de l'IBI per a vivendes amb sistemes d'aprofitament de l'energia solar (no acumulable amb la proposta anterior) durant, per exemple, 5 anys. Per a poder beneficiar-se de la bonificació s'establirien uns criteris senzills i àgils per tal de fomentar este tipus d'instal·lacions i afavorir el seu registre, com podria ser el corresponent certificat d'instal·lació.

No es concedirà esta bonificació quan la instal·lació d'estos sistemes d'aprofitament de l'energia solar siga obligatòria segons la normativa específica en la matèria.

- Desincentivar els pisos buits: La Llei d'Hisendes Locals permet, opcionalment, que els pisos desocupats tinguin un recàrrec de fins al 50% de la quota líquida de l'IBI. En l'actualitat, els pocs municipis que ho apliquen, ho fan només als pisos en mans dels bancs.

Proposta nº8: Exigir aquest recàrrec del 50% sobre els pisos que porten més d'un any buits, independentment de que el propietari siga un banc, una empresa, o una família.

Exemple Ajuntament Mollet del Vallés:

<https://seuelectronica.molletvalles.cat/arxiu/normatives/ordenancesFiscalsVigents/1.1.1.pdf>

Impost sobre Vehicles de Tracció Mecànica (IVTM)

Actualment l'impost és proporcional a la potència del cotxe i el tipus de vehicle (calculada en funció del nombre de cavalls en el cas dels cotxes, en funció del nombre de seients en el cas dels autobusos, en funció dels kg de càrrega en el cas dels camions i en funció dels cc en el cas de les motocicletes). Este impost, per tant, no té en compte la capacitat fiscal de la persona propietària com el valor de compra, ni elements ecològics com el tipus i nivell d'emissions.

- Regular l'impacte contaminant: La Llei d'Hisendes Locals permet als ajuntaments augmentar les quotes fins a un coeficient del 2 com a màxim. D'altra banda, la mateixa llei estableix que es poden aplicar bonificacions de fins al 75% de l'IVTM a vehicles de menys impacte sobre el medi ambient (en funció del tipus de carburant, i del tipus de motor).

Proposta nº9: Multiplicar per 2 la quota per a vehicles molt contaminants de forma gradual. Este augment es pot fer progressivament.

Proposta nº10: Aplicar la bonificació del 75% als vehicles amb menys impacte ambiental i publicitar-la per tal de motivar el canvi a vehicles elèctrics o híbrids.

Proposta nº11: Bonificar l'impost IVTM per a vehicles de persones amb mobilitat reduïda.

Exemple Ajuntament de Massanassa:

<http://va.massanassa.org/ver/186/Impuestos-Veh%C3%ADculos-de-Tracci%C3%B3n-Mec%C3%A1nica-IVTM.html>

Impost sobre l'Activitat Econòmica (IAE)

L'IAE s'aplica sobre tota activitat empresarial, professional o artística que es realitza dins del municipi. Es calcula en funció del tipus d'activitat (quota de tarifa) i del tipus d'instal·lació on es desenvolupa l'activitat (quota de superfície), el volum del negoci (coeficient de ponderació), i l'emplaçament del local (coeficient de situació). El marge que tenen els municipis per regular l'IAE resideix en els coeficients de situació i en les bonificacions:

- Bonificar l'emprenedoria responsable: La Llei d'Hisendes Locals (art.88) permet que els ajuntaments establisquen bonificacions per motius d'inici d'activitat empresarial, per creació de llocs de treball amb contracte indefinit, per preservació del medi ambient i per a empreses que no tinguin beneficis.

Proposta nº12: Permetre bonificacions de fins al 50% en l'IAE per inici d'activitat empresarial durant un màxim de 5 anys afegits als 2 anys d'exempció, en cas que una empresa encara no tinga beneficis. Eliminar aquesta bonificació si s'han obtingut beneficis per un valor superior a la bonificació del 50% de l'IAE durant dos anys.

Proposta nº13: Permetre bonificacions de fins al 50% en l'IAE durant 5 anys com a màxim per creació de llocs de treball amb contracte indefinit, que tinguin en compte l'equitat de gènere, de contractació de persones amb limitacions funcionals, de persones de més de 50 anys i/o d'aturats de llarga durada. La bonificació hauria de ser proporcional al nombre de llocs de treball creats (p.e. si s'incrementa la plantilla d'un 10%, aplicar una bonificació del 10%).

Proposta nº14: Permetre bonificacions de fins al 50% en l'IAE durant 5 anys a les empreses que produïsquen i facen servir, per al desenvolupament de les seues activitats al municipi, energia obtinguda en instal·lacions per a l'aprofitament d'energia renovable (eòlica, solar, a partir de biomassa...) o a partir de sistemes de cogeneració, sempre que la producció es realitzi en instal·lacions ubicades al terme municipal i dediquen l'energia així obtinguda a activitats pròpies que realitzen en el municipi.

Exemple Ajuntament de Rubí:

https://www.rubi.cat/ca/ajuntament/projectes-estrategics/rubibrilla/rubi-brilla-industrial/bonificacions-a-liae-per-consum-o-cogeneracio-denergia-verda?set_language=ca

- Lluitar contra el frau en l'IAE: Tot i que el frau en l'IAE no és el més quantitatiu, en afectar a les empreses que facturen més d'un milió d'euros, es pot veure com una mesura redistributiva.

Proposta nº15: Dedicar més recursos personals i financers a inspeccions que controlen les activitats econòmiques, tant per part del personal de l'ajuntament, com

per part de la policia local. Alguns actors han utilitzat fraudulentament figures legals no adequades a la realitat per tal de no pagar l'IAE.

Un exemple podria ser una constructura que es dona d'alta com a Fundació per a estalviar-se el IAE.

Proposta nº16: Revisar les exempcions i les bonificacions en l'IAE, per vetllar que no s'utilitzen fraudulentament.

Proposta nº17: Revisar possibles fraus en les bonificacions d'inici d'activitats empresarials.

Impostos sobre Construccions, Instal·lacions i Obres (ICIO)

L'ICIO s'aplica a tota construcció, instal·lació i obra que necessite una llicència d'obres i urbanística, i s'aplica en el moment d'iniciar l'obra. Es calcula en funció del cost de la construcció (cost d'execució material), sobre el qual l'ajuntament aplica un tipus impositiu no superior al 4%.

- Bonificacions: La Llei d'Hisendes locals permet aplicar bonificacions a construccions declarades d'interès especial o d'utilitat municipal (bonificació de fins al 95%), d'instal·lacions per l'estalvi energètic tèrmic o solar (bonificació de fins al 95%), construccions que afavoreixen l'accessibilitat (bonificació de fins al 90%), plans de foment d'inversions privades en infraestructures (bonificació de fins al 50%), construcció d'habitatges de protecció oficial (bonificació de fins al 50%), i altres establertes per llei.

Proposta nº18: Aplicar les bonificacions permeses referents als objectius ambientals, d'accessibilitat, i d'habitatge protegit.

Proposta nº19: Condicionar les bonificacions a les construccions declarades d'interès especial, o d'elements arquitectònics declarats d'interés (riurats).

Impost sobre el increment de valor dels terrenys de naturalesa urbana (IVTNU)

L'IVTNU grava increment del valor de terrenys urbans com a conseqüència d'una transmissió, tenint en compte els anys en què es produeix l'increment de patrimoni, i un percentatge determinat per l'ajuntament.

- Ajustar millor l'impost al valor dels bens immobles: El govern central va reformar l'IVTNU introduint l'exempció del seu pagament en cas de desnonament per impagament de la hipoteca. Fins este moment, la família o persona desnonada havia de pagar este impost pel fet de transmetre el pis a l'entitat financera. Però encara persisteix una injustícia que mereix ser corregida: l'impost es va

concebre per contribuir amb el guany generat per l'augment de valor de l'immoble en el procés de compra-venda (o altra transmissió). El que no contempla la llei és la possibilitat que el bé immoble baixa de valor. La regulació d'este impost fa que les persones que venen els seus pisos (a entitats financeres o a privats) per un preu inferior al que van pagar (obtenint-ne pèrdues) han de pagar l'impost encara que no existeixca tal augment de valor.

Proposta nº20: Modificar el sistema de càlcul del pagament de l'IVTNU, per tenir en compte les situacions dels immobles que han perdut valor.

D'altra banda, en el càlcul de la plusvàlua del bé immoble, no es té en compte la inflació dels preus.

Proposta nº21: Descomptar la inflació a l'hora de calcular la plusvàlua d'un bé immoble.

Taxes

Com ja s'ha dit, els ajuntaments poden crear les taxes que creguen convenient, sempre que responguen als tipus de conceptes següents:

- La realització d'activitats administratives
- La utilització privativa o l'aprofitament especial del domini públic local. L'import de la utilització privativa de l'espai públic està estipulat per llei, fet pel qual el marge d'actuació és limitat.
- La prestació de serveis públics de competència local. L'import màxim de prestació de serveis públics ha de ser equivalent al cost del servei que les genera. Aquesta taxa, doncs, en principi no és un instrument que permeti obtenir ingressos per finançar polítiques socials.

Proposta nº22: Revisar la gestió dels serveis municipals, especialment aquells que estan gestionats per empreses privades, per assegurar-se que no estan suposant un sobrecost als contribuents. Considerar, si s'observa un sobrecost abusiu per part de les empreses de gestió d'estos serveis, la remunicipalització del servei.

Proposta nº23: Introduir criteris ambientals a la taxa de recollida i tractament dels residus amb l'objectiu d'incentivar la reducció i la separació de residus. Aplicar criteris proporcionals a la generació de brossa, mitjançant, per exemple, sistemes de pagament per generació. Aplicar descomptes en la taxa (en els establiments de restauració) per ús d'envasos reutilitzables..

Proposta nº24: Introduir criteris ambientals a les taxes de subministrament de l'aigua, amb l'objectiu d'incentivar el seu ús racional, penalitzant fiscalment, per exemple, els consums d'aigua que no siguin de boca (com piscines i reg de jardins).

Proposta nº25: Calcular la taxa de recollida de residus en funció del valor cadastral de la vivenda.

Es podrien crear tres escales de preu: l'actual, un 25% més baix per als immobles amb valor cadastral menor i un 15% més cara per a les vivendes amb valor cadastral més alt.

Proposta nº26: Aplicar una taxa a les empreses explotadores de serveis de subministres per la utilització privativa del sòl o subsòl de les vies públiques. Un exemple podria ser aplicar el 1,5% als ingressos bruts anuals de l'empresa que explota el gas ciutat.

Exemple [Ajuntament d'Alacant](#).

En relació a les propostes presentades, la Candidatura d'Unitat Popular de Pedreguer proposa al Ple de l'Ajuntament l'adopció dels següents

ACORDS

PRIMER. Declarar el suport i el compromís de l'Ajuntament de Pedreguer a la implantació d'una fiscalitat local més justa, redistributiva, ambiental i solidària.

SEGON. L'Ajuntament es compromet a estudiar les propostes presentades i fer les modificacions necessàries a les Ordenances Municipals per tal d'aplicar una fiscalitat més justa, ambiental i solidària.

TERCER. L'Ajuntament de Pedreguer es compromet a publicar i fer difusió de les noves bonificacions, una vegada modificades les ordenances municipals, a tota la ciutadania de Pedreguer.